

Złoto i srebro

Cenione przez wszystkich

Moje jest srebro i moje jest złoto mówi Pan Zastępów – Agg. 2:8.

Złoto jest pierwszym minerałem wymienionym w Biblii: „Nazwa pierwszej [rzeki]: Pizzon. To ta, która opływa cały kraj Chawila, gdzie jest złoto. A złoto tego kraju jest wyborne (...)” (1 Moj. 2:11,12).

Złoto było wysoko cenione od początku świata. Znaleźiska z czasów starożytnych są tak piękne i doskonałe, jakby zostały wykonane współcześnie, nawet jeżeli przez wiele stuleci przebywały na dnie morza.

Złoto, srebro i miedź to metale, które jako pierwsze były wykorzystywane w swej czystej formie. Z racji tego, że złoto zasadniczo nie reaguje z innymi pierwiastkami chemicznymi, znajdowano je w formie niezwiązanej z innymi minerałami, niewymagającej procesu oczyszczania. Obróbka wymagała wysokiej temperatury, ponieważ złoto topi się przy 1,063°C. Stwierdzenie, że złoto w kraju Chawila było dobre, może oznaczać, że występowało w bryłkach i łatwo było je zidentyfikować i oczyścić.

Nawet cywilizacje, które nie miały zapotrzebowania na inne metale lub miały go bardzo niewiele, ceniły złoto za jego piękno.

Reid Goldsborough, pisząc o historii pieniądza zauważa, że pierwsza moneta (na ilustracji) została wykonana około 600 lat p.n.e. w Lidii, mieście w zachodniej Turcji. Był to stop złota i srebra.

W Palestynie złoto miało siłę nabywczą dużo wcześniej. Zostało napisane: „A Abram był już bardzo zasobny w trzody, srebro i złoto” (1 Moj. 13:2). Abraham żył około 2000 lat p.n.e. Jest to pierwsze miejsce w Biblii, gdzie zostało wymienione srebro. Siła nabywczą tych metali zależała od wagi, ponieważ w tamtym czasie nie istniały monety.

Złoto jest bardzo odporne na korozję, ponieważ posiada najmniejszą aktywność chemiczną spośród wszystkich metali. Współcześnie, cecha ta uczyniła złoto popularnym materiałem dentystycznym, ponieważ złoto nie reaguje z niczym, co trafia do ust. Dla odmiany srebro matowieje, ponieważ reaguje z pierwiastkami znajdującymi się w powietrzu.

Złoto jest najbardziej plastyczne spośród wszystkich metali. Jeden gram czystego złota może zostać rozcią-

nięty w nić długości ponad 3 kilometrów. W jednej uncji jest 28,35 gramów. Srebro jest drugim najbardziej plastycznym metalem. Jeden gram srebra może zostać rozciągnięty w nić o połowę krótszą niż w przypadku złota.

Złoto może zostać sprasowane na niezwykle cienki arkusz, który nazywany jest „złotem płatkowym”.

Mimo że złoto i srebro jest pierwiastkiem powszechnie występującym w skorupie ziemskiej, to jednak jego złoża są stosunkowo rzadkie. Na każde 10 milionów cząsteczek żelaza, występują tylko dwie cząsteczki srebra. Złota jest jeszcze mniej.

Złoto jako symbol biblijny

Aniołowi zboru w Laodycei powiedziano, aby „(...) nabył złota w ogniu wypróbowanego, abyś się wzbogacił i abyś przyodziął szaty białe, aby nie wystąpiła na jaw haniebna nagość twoja, oraz maści, by nią namaścić oczy twoje, abyś przejrzał” (Obj. 3:18). W tym wypadku nie chodzi rzecz jasna o złoto w dosłownym tego słowa znaczeniu.

Zbór ten ma zakupić coś drogiego, zamiast czegoś, co może wydawać się wartościowym na pierwszy rzut oka. Szekspir napisał: „Nie wszystko złoto co się świeci”, co oznacza że coś co wydaje się cenne, może być w istocie bezwartościowe.

Mimo że złoto jest uważane za bardzo wartościowe, św. Piotr mówił o czymś jeszcze cenniejszym: „Ażeby wypróbowana wiara wasza okazała się cenniejsza niż znikome złoto, w ogniu wypróbowane, ku chwale i czci, i sławie, gdy się objawi Jezus Chrystus” (1 Piotra 1:7).

Z Bożej perspektywy, prawdziwa wiara jest dużo więcej warta niż minerał. Hiob odniósł się do swojej własnej próby wiary tymi słowami:

„Zna bowiem drogę, którą postępuję; gdyby mnie wypróbował, wyszedłbym czysty jak złoto” (Hiob. 23:10).

Złoto zostało wykorzystane w Przybytku, ale właściwie wyłącznie w samym namiocie, gdzie było oglądane tylko przez kapłanów. Ilość złota była imponująca, szczególnie dlatego, że przed wyjściem z Egiptu niewolnicy hebrajscy nie posiadali kosztowności. Mamy powiedziane, że świecznik znajdujący się w Miejsu Świętym, pierwszym pomieszczeniu Przybytku, wykonany był z jednego „talenta” czystego złota (2 Moj. 25:39). Zgodnie ze słownikiem „Companion Bible and

Unger's Bible Dictionary”, talent to około 1500 uncji (tj. ok. 42,5 kg). Oznacza to, że według dzisiejszych cen kruszcu, wartość złota użytego na wykonanie świecznika wynosiła by około 2 milionów dolarów.

Bóg wyraźnie nauczał, że złoto przedstawiało to, co niebieskie, duchowe. Tylko kapłani mieli dostęp do świętych pomieszczeń i posiadali wiedzę o ich wartości i pięknie. Dla przeciwieństwa, w pełnych przepychu świątyniach pogańskich, bogactwo było widoczne dla wszystkich, a świadczyło o dobrobycie i potędze narodu.

Przybytek był obrazem Bożego planu ostatecznego zbawienia ludzkości. Ostatnia księga biblijna zawiera wizję rodzaju ludzkiego, takim jaki będzie w mieście błogosławionym przez Boga: „(...) Ulica zaś miasta, to szczerze złoto, jak przezroczyste szkło” (Obj. 21:21).

Mimo że miasto znajduje się na ziemi, jest tak błogosławione przez Boga, że złoto jest symbolem ilustrującym to błogosławieństwo. Jak napisał Izajasz: „Sprawię, że śmiertelnik będzie rzadszy niż szczerze złoto, a człowiek niż złoto z Ofiru” (Izaj. 13:12).

Srebro jako symbol biblijny

Srebro jest znacznie więcej niż złota i w Piśmie Świętym często pojawia się jako synonim pieniędzy. Właściwie, francuskie słowo *argent* oznacza zarówno srebro, jak i pieniądze. Jak zauważył Salomon: „Kto miłuje pieniądze, pieniędzmi się nie nasyci, a kto miłuje bogactwo, zysków mieć nie będzie (...)” (Kazn. 5:10). Św. Paweł napisał: „Albowiem korzeniem wszelkiego zła jest miłość pieniędzy; niektórzy ulegając jej, zboczyli z drogi wiary i uwikłali się sami w przeróżne cierpienia” (1 Tym. 6:10).

Z Biblii jasno wynika, że w czasach wielkiego ucisku, które wkrótce nastaną na ziemi, srebrne i złote pieniądze będą bezwartościowe i nie uratują tych, którzy będą je posiadać: „Swoje srebro wyrzucą na ulicę, a ich złoto pójdzie na śmiecie; ich srebro i złoto nie będzie mogło ich wybawić w dniu gniewu Pana (...)” (Ezech. 7:19). Pod pewnymi względami postawa taka nie będzie się różnić od zachowania tych, którzy w czasach starożytnych wierzyli, że złote i srebrne bałwany obdarzą pomyślnością:

„Bożki pogan są ze srebra i złota, są dziełem rąk ludzkich” (Ps. 135:15).

Hiob porównał swoje doświadczenia do rafinowania złota (Hioba 23:10); psalmista wykorzystał tę samą analogię ze srebrem: „Albowiem doświadczyłeś nas, Boże, oczyściłeś nas w ogniu, jak się czyści srebro” (Ps.

66:10). Prorok Malachiasz określił Boga jako przeprowadzającego proces rafinowania: „Usiądzie, aby wytapiać i czyścić srebro, będzie czyścił synów Lewiego i będzie ich płukał jak złoto i srebro. Potem będą mogli składać Panu ofiary w sprawiedliwości” (Mal. 3:3). Następująca obserwacja na temat tego tekstu wydaje się być szczególnie właściwa:

„Pan Zastępów przedstawiony jest tutaj jako ten, który zasiadł aby wytapiać i czyścić srebro. W procesie rafinowania srebra pracownik siedzi wpatrując się w powierzchnię topionego metalu, a sam proces uważany jest za zakończony, gdy w powierzchni tej będzie w stanie dostrzec swe własne odbicie. W opisie tym mamy zatem piękny symbol wskazujący na Boży cel umieszczenia swego ludu w piecu doświadczeń, podczas gdy On sam siedzi przy ich boku, a Jego wszechwidzące czy bezustannie nadzorują proces oczyszczania. Jego mądrość i miłość współdziałają w tym dziele dopóki Jego własny wspaniały obraz nie zostanie odbity na ich duszy, a proces oczyszczania nie zostanie w pełni zakończony” – McClintock and Strong, *Cyclopedia of Biblical, Theological, and Ecclesiastical Literature*, vol. 9, p. 746.

Mimo że złoto było głównym metalem wykorzystanym w Przybytku, srebra użyto jako podstawę dla desek (2 Moj. 26:19) oraz do wykonania klamer dla słupów wokół dziedzińca (2 Moj. 27:17).

Mimo że żaden tekst wprost nie mówi co symbolizuje srebro, te słowa mogą to sugerować: „Słowa Pańskie są słowami czystymi, srebrem przetopionym, odłączonym od ziemi, siedmiokrotnie oczyszczonym” (Ps. 12:6). Prawda (Boże słowo) jest porównane do srebra. Srebrne trąby wykorzystywane były do zwrócenia uwagi ludu (4 Moj. 10:2). Srebro jest zatem używane jako symbol obwieszczenia, szczególnie słowa Bożego.

W naturze, niemalże zawsze złoto znajduje się ze srebrem i często oba pojawiają się razem w Biblii: „Tygiel wytapia srebro, a piec złoto, lecz Pan bada serca” (Przyp. 17:3). Apostoł Paweł mówił o złocie i srebrze, przeciwstawiając je dwom innym materiałom: „W wielkim zaś domu są nie tylko naczynia złote i srebrne, ale też drewniane i gliniane; jedna służą do celów szlachetnych, a drugie pospolitych” (2 Tym. 2:20). W Bożym „wielkim domu”, w Królestwie, będzie miejsce zarówno dla klasy uwielbionej, pokazanej w złocie i srebrze (będą oni w niebie) jak i mniej chwalebnej, pokazanej w drewnie i glinie (znajdują się na ziemi). Podział ten może wskazywać na Kościół, Wielkie Grono, klasę Starożytnych Świętych oraz resztę ludzkości. Jezus tak powiedział apostołom: „W domu Ojca mego wiele jest mieszkań; gdyby było inaczej, byłbym wam powiedział. Idę przygotować wam miejsce” (Jan. 14:2).

Relatywna różnica w wartości złota i innych metali zos-

tała wykorzystana do opisu posągu ze snu Nabuchodonozora. Daniel przypomniał królowi ten sen, gdy powiedział:

„Ty, królu, miałeś widzenie: Oto olbrzymi posąg stał przed tobą; wielki był ów posąg, potężny jego blask, a straszny jego wygląd. Głowa tego posągu była ze szczerzego złota, jego pierś i jego ramiona ze srebra, jego brzuch i jego biodra z miedzi, jego golenie z żelaza, jego nogi po części z żelaza, po części z gliny. Patrzyłeś, a wtem bez udziału rąk oderwał się od góry kamień, uderzył ten posąg w nogi z żelaza i gliny, i skruszył je” (Dan. 2:31-34).

Następnie, prorok Daniel wyjaśnił: „Ty jesteś głową ze złota, ale po tobie powstanie inne królestwo, słabsze niż twoje, a potem trzecie królestwo z miedzi, które opanuje całą ziemię” (Dan. 2:38-39). Wykorzystanie w opisie metali uporządkowanych hierarchicznie poczynawszy od złota (głowa) poprzez metale mniej wartościowe, a skończywszy na mieszaninie żelaza i gliny (stopy), wyraźnie wskazują na podupadanie uniwersalnych imperiów następujących po Nabuchodonozorze.

Wnioski

Złoto i srebro cenione było w każdej kulturze. Rzadkość ich występowania oraz trudności związane z ich wydobyciem ze złóż sprawiły, że ludzkość uważała je za

cenne, ale nie Bóg. Do niego bowiem należy „wszelki zwierz leśny, tysiące zwierząt na górach” (Ps. 50:10), według słów napisanych w czasach, gdy miarą bogactwa była liczebność stad. Bóg wskazuje nam, co jest cenne w Jego oczach:

„Albowiem ofiar nie żądasz, a całopalenia, choćbym ci je dał, nie zechcesz przyjąć. Ofiarą Bogu miłą jest duch skruszony, sercem skruszonym i zgnębionym nie wzgardzisz, Boże” (Ps. 51:18-19).

Starajmy się skupić nasz wzrok na rzeczach, które nie zawodzą, wiedząc, że o ile pozostaniemy wierni aż do śmierci, zostaniemy nagrodzeni ponad wszystko, co człowiek może sobie wyobrazić. Apostoł Paweł, cytując proroka Izajasza, dał temu wyraz:

„Głosimy tedy, jak napisano: Czego oko nie widziało i ucho nie słyszało, i co do serca ludzkiego nie wstąpiło, to przygotował Bóg tym, którzy go miłują. Albowiem nam objawił to Bóg przez Ducha” (1 Kor. 2:9-10).

Bóg nam objawił te rzeczy. Niech próba naszej wiary okaże się próbą złota wypróbowanego w piecu pod Bożym wzrokiem.

Nekora Michael